

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران

راهنمای بالینی کارورزان نورولوژی

بخش نورولوژی بیمارستان فیروزگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران

سال ۱۳۹۶

مقدمه

کارورز گرامی،

ورود شما را به بخش نورولوژی بیمارستان فیروزگر خیرمقدم می‌گوییم.

این کتابچه به منظور آشنایی شما با اساتید بخش نورولوژی، و برنامه‌ی روزانه‌ی بخش تهیه شده است. همچنین، امیدواریم با مطالعه این کتابچه بتوانید ترسیمی کلی از آنچه لازم است در این دوره‌ی یک ماهه از علم نورولوژی بیاموزید به دست آورید.

آشنایی با رشته‌ی نورولوژی

نورولوژی شاخه‌ای از علم پزشکی است که به تشخیص و درمان بیماری‌های سیستم عصبی مرکزی و محیطی می‌پردازد. سیستم عصبی شبکه‌ای پیچیده و بسیار تمایز یافته است که تصویری از واقعیت پیرامون را برای ما ایجاد می‌کند و به ما امکان شناخت خود و دیگران را می‌دهد، و تمامی فعالیت‌های ما را برنامه‌ریزی و اجرا می‌کند. سیستم عصبی محل شکل‌گیری حواس، حرکات، حافظه‌ها، عواطف و ارتباطات است. سیستم عصبی به دو قسمت اصلی تقسیم می‌شود:

- سیستم عصبی مرکزی: که شامل مغز و نخاع است
- سیستم عصبی محیطی: اعصاب حسی و حرکتی و همه‌ی اندام‌های حسی شامل چشم، گوش، پوست و ...

نورولوژیست به تشخیص و درمان بیماری‌هایی می‌پردازد که سیستم‌های فوق‌را درگیر می‌کند، شامل:

- بیماری‌های عروقی نظیر سکته‌ی مغزی ایسکمیک و هموراژیک و مالفورم‌اسیون‌های عروقی
- بیماری‌های التهابی نظیر ام‌اس، انسفالیت‌ها و بیماری‌های خودایمنی
- بیماری‌های سیستم عصبی محیطی نظیر بیماری گیلن باره، میاستنی گراو، میوپاتی‌ها
- بیماری‌های دژنراتیو نظیر دمانس، بیماری نوروپاتی حرکتی، آتاکسی‌های ارثی

- اختلالات حرکتی نظیر پارکینسون، دیستونی، تیک
- بیماری های عفونی نظیر مننژیت و انسفالیت
- تشنج و سندرم های اپی لپسی
- سردرد و بیماری های مرتبط
- بیماری های نورومتابولیک
- بیماری های نخاع

رشته ی نورولوژی ارتباط تنگاتنگ با رشته هایی نظیر روان پزشکی، روماتولوژی، قلب و عروق، چشم پزشکی و جراحی اعصاب دارد. همچنین با توجه به گسترده شدن بسیار سریع دانش بشر در زمینه علوم اعصاب و بیماری های آن، رشته ی نورولوژی نیز نظیر سایر رشته های طب به سرعت در حال فوق تخصصی شدن است. از جمله زمینه عهای فلوشیپ یا فوق تخصص در نورولوژی می توان به موارد زیر اشاره کرد:

استروک	نوروائنترونشن
اختلالات حرکتی	عصب و عضله
نوروائمونولوژی	اپی لپسی
سردرد	اختلالات خواب
نورو آی سی یو	نوروپاتولوژی
نوروافتالمولوژی	

اعضای هیئت علمی بخش نورولوژی بیمارستان فیروزگر

دکتر محمدرضا معتمد، دانشیار

رئیس کمیته علمی انجمن ام اس ایران

مدیر گروه نورولوژی دانشگاه علوم پزشکی ایران

علاقه و فعالیت ها: نوروایمونولوژی، نوروسونولوژی، بیماری های عروقی مغز

دکتر بابک زمانی، استادیار

نایب رئیس انجمن مغز و اعصاب ایران و رئیس انجمن سکته مغزی

رئیس بخش نورولوژی بیمارستان فیروزگر

علاقه و فعالیتها: بیماریهای عروقی مغز، نوروسونولوژی، نورودژنراتیو، الکتروفیزیولوژی

دکتر مسعود مهرپور، دانشیار

فلوشیپ نوروایتنروشن از فرانسه

دبیر انجمن سکته مغزی ایران

علاقه و فعالیت ها: نوروایتنروشن، بیماریهای عروق مغزی، نوروسونولوژی

دکتر بهرام حقی آشتیانی، استادیار

فلوشیپ بیماری های عصب و عضله از فرانسه

علاقه و فعالیت ها: بیماری های عصب و عضله، الکتروفیزیولوژی بالینی

دکتر زهرا میرزا عسگری

علايق و فعاليت ها: اپي لپسي، الکتروانسفالوگرافي، بيماري هاي عروقي مغز

دکتر فهيمه حاجي آخوندي، استاديار

مسئول آموزش کارآموزان و کارورزان

علايق و فعاليت ها: نوروایمونولوژی، نورودژنراتیو، بيماريهاي عروقي مغز

دکتر مصطفي الماسي دوغايي، استاديار

مسئول آموزش کارورزان

علايق و فعاليت ها: نورودژنراتیو، نوروفتالمولوژی، بیسیک نوروساینس

ضوابط و مقررات بخش نورولوژی

1. مدت دوره ی کارورزی نورولوژی دو هفته می باشد که در یک ماه و همزمان با کارورزی بیماری های قلب ارائه می گردد.
2. ساعات ضروری برای حضور کلیه ی کارورزان محترم از ساعت هشت صبح تا 13 می باشد. ضمناً کارورزانی که در چرخش بخش حضور دارند، باید هر روز صبح از ساعت 7 در راند کاری همراه با رزیدنت های بخش حضور داشته باشند.
3. ساعت حضور در مورنینگ صبحگاهی از راس ساعت هشت صبح در روزهای شنبه و از ساعت 8:30 در روزهای یک شنبه تا چهارشنبه الی ساعت 9:30 می باشد.
4. کارورزان محترم موظف اند دفتر حضور و غیاب کارورزان را که نزد رزیدنت محترم ارشد می باشد هر روز صبح امضا نمایند.
5. در ابتدای دوره کارورزان به دو گروه تقسیم می شوند؛ گروه اول، هفته اول را در بخش و هفته دوم را در درمانگاه می گذرانند و گروه دوم بالعکس.
6. حضور کلیه ی کارورزان قبل از شروع مورنینگ در کلاس الزامی است و تفاوتی بین کارورزان بخش و درمانگاه از این نظر وجود ندارد.
7. بلافاصله پس از اتمام مورنینگ کارورزان بخش در راند اساتید شرکت می کنند و کارورزان درمانگاه در درمانگاه نورولوژی حضور یافته و به اخذ شرح حال و معاینه ی بیماران در کنار رزیدنت ها می پردازند.
8. در زمانی که علاوه بر کارورزان، همزمان کارآموزان نیز حضور دارند، کلیه کارورزان گرامی بخش و درمانگاه موظف اند در کلاس درسی که در ساعت 11:45 الی 12 توسط اساتید محترم و طبق برنامه برای کارآموزان و کارورزان برگزار می شود، حضور داشته باشند.
9. علاوه بر کلاس های مشترک برای کارآموزان و کارورزان، تعدادی کلاس به صورت اختصاصی برای کارورزان توسط اساتید برگزار می شود که بیشتر تاکید بر نوشتن دستورات پزشکی و نسخه برای بیماری های شایع نورولوژی می باشد. این کلاس ها به طور معمول روزهای پنجشنبه از ساعت 9 تا 11 برگزار می شود تا هر دو گروه کارورزان بخش نورولوژی و قلب بتوانند در آن

حضور داشته باشند و لازم است تا تمامی کارورزان حضور فعال در این کلاس ها داشته باشند. ضمناً در صورت امکان، کلاس های بیشتری نیز برگزار خواهد شد که بدین منظور لازم است تا نماینده کارورزان نوع کلاس و زمان برگزاری آن را با دکتر حاجی آخوندی یا دکتر الماسی هماهنگ نمایند.

10. طبق قوانین آموزش دانشکده پزشکی هر یک از کارورزان محترم می تواند حداکثر یک روز غیبت موجه داشته باشد. کارورز موظف است برگه درخواست مرخصی خود را از آموزش دریافت کرده و تکمیل نماید و پس از تعیین جانشین خود، به استاد مسئول آموزش کارورزان تحویل دهد.
11. تمامی کارورزان محترم موظف به پوشش دادن تمامی کشیک های شب در طول مدت دوره خود می باشند. هر یک از کارورزان حداقل باید در دو کشیک شب، در طول دوره دو هفته ای حضور داشته باشد و فعالانه تمامی وظایف محوله در بخش و اورژانس را انجام دهد. مسئول آموزش و نظارت بر وظایف کارورز هر شب، رزیدنت ارشد کشیک آن شب می باشد.
12. کارورز مسئول کشیک هر شب، موظف است تا در گزارش صبحگاهی بیماران آن شب، حضور داشته باشد و به سوالات اساتید پاسخ دهد.
13. لازم به توجه است که در روزهای سه شنبه هر هفته، به منظور اهداف آموزشی، گزارش بیمار توسط کارورزان صورت می گیرد و همه کارورزان آن دوره باید برای گزارش کامل یک بیمار که در کشیک خود دیده اند یا در بخش معاینه کرده اند، آمادگی داشته باشند. با توجه به اینکه هدف اصلی این جلسه، آموزش عملی به کارورزان می باشد، توصیه می شود تا تمامی کارورزان مشارکت فعال در بحث های مطرح شده داشته باشند.

نحوه ی ارزیابی کارورزان در انتهای دوره

نمره ی کارورزان بر مبنای بیست می باشد و به شرح زیر است:

1. حضور منظم در مورنینگ، حضور فعال در راند بخش و درمانگاه ها، و حضور فعال در

کلاسها و کشیک های شب: 10 نمره

در این مورد، برای هر یک از کارورزان، نظر اساتید و رزیدنت ها مدنظر قرار می گیرد.

2. امتحان کتبی پایان بخش: 10 نمره

امتحان کتبی آخر دوره شامل سوالات علمی و عملی از نوشتن دستورات و نسخه های مربوط

به بیماری های نورولوژی و نیز نشانه شناسی بیماری های نورولوژی و سایر انواع سوالات

کاربردی می باشد.

منابع مناسب برای مطالعه کارورزان

1. نورولوژی امینف

2. نورولوژی هاریسون

** توصیه می شود کارورزان محترم از لینک زیر که مربوط به دانشگاه یوتا می باشد، برای

یادگیری معاینه نورولوژی و نشانه شناسی بیماری های نورولوژی استفاده کنند:

https://library.med.utah.edu/neurologicexam/html/download_by_exam.html#gait_a_01